

Vysoké teploty a mortalita

14.8.2026 - | Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Se stoupající frekvencí vln veder ve střední Evropě roste zájem veřejnosti i odborníků o data spojená s dopady vysokých teplot na lidské zdraví. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR) vybrané statistiky k této problematice již publikuje, ucelenou vlastní studii však zatím nepředkládá.

Hodnocení příčin úmrtí v souvislosti s horkem je totiž mimořádně komplexní. Vyžaduje sledování nejen aktuálního vývoje, ale i delších časových řad a zohlednění chronických onemocnění pacientů, u kterých může horko vést ke zhoršení již tak vážného zdravotního stavu. Pro správnou interpretaci je navíc nezbytné znát obecné limity poskytovaných dat.

Data o zemřelých osobách dostává ÚZIS v pravidelném jednoročním intervalu. V současné chvíli tak nejsou k dispozici data v reálném čase, která by reflektovala aktuálně probíhající události. Běžně využívaná data ke sledování nadúmrtnosti (úmrtí ze všech příčin) však lze získat s menším odstupem z webu ČSÚ (dostupné z <https://data.csu.gov.cz/datastat/data/VYBER/OBY04ZEM03T01>). Ke sledování dlouhodobějších trendů lze potom využít portál NZIP, kde jsou pravidelně aktualizovány sady otevřených dat a datové souhrny věnující se problematice zemřelých osob (dostupné z <https://www.nzip.cz/kategorie/315-list-o-prohlidce-zemreleho>). Jako příklad lze uvést sadu denních úmrtí podle věku, pohlaví a příčin smrti (dostupné z <https://www.nzip.cz/data/2516-denni-umrti-vek-pohlavi-pricina-otevrena-data>)

V případě dalších dat, jako jsou hospitalizace nebo výjezdy zdravotnické záchranné služby, je zpoždění sice o něco menší, nicméně ani v tomto případě nejde o data dostupná v reálném čase. Tyto statistiky jsou s odstupem rovněž k dispozici na portálu NZIP.

Pro lepší schopnost interpretace a dokreslení celkového obrazu působení horka a vln veder, nejen z perspektivy zdravotních dat, lze k návštěvě také doporučit web CzechGlobe AV ČR Clim4cast (dostupné z <https://clim4cast.eu/cs/teplotni-index/>).

<https://www.uzis.cz/index.php?aid=8757&pg=aktuality>